

INTERNE NOTA

AAN: Directie Financieel-Economische Zaken (FEZ) & Hoofd Directie Veiligheidsbeleid

VAN: Sr. Adviseur Begroting & HGIS-coördinatie

DATUM: 20 augustus 2026

ONDERWERP: Budgettaire overschrijding NAVO-top 2025/2026 en impact op HGIS-reserves

VERTROUWELIJKHEID: Intern BZ

1. Aanleiding

Naar aanleiding van de definitieve afrekening in het Jaarverslag 2025 (Tabel 5, p. 40) en de recente publicatie van de Voorjaarsnota, informeer ik u over een significante ophoging van de totale kosten voor de organisatie van de NAVO-top in Den Haag. Waar in eerste instantie werd uitgegaan van een begroot bedrag van circa € 95 miljoen, zijn de totale geraamde kosten rijksbreed opgelopen naar **€ 183,4 miljoen**.

Binnen de begroting van Buitenlandse Zaken (Artikel 2: Veiligheid en Stabiliteit) heeft dit in 2025 al geleid tot een realisatieverschil van **+€ 10,7 miljoen** op het specifieke BZ-opdrachtenbudget (gerealiseerd € 49,6 mln vs. vastgesteld € 38,9 mln).

2. Oorzaken kostenstijging

Uit de evaluatie van de voorbereidingen en de ketenpartners blijkt dat de overschrijdingen voornamelijk worden veroorzaakt door:

1. **Extreem verzwaarde beveiliging:** Vanwege het veranderde geopolitieke dreigingsbeeld ten opzichte van de top in 2014, worden 27.000 polatiemensen ingezet en zijn zware fysieke beveiligingsmaatregelen noodzakelijk rond het World Forum en de infrastructuur (Schiphol–Den Haag).
2. **Ketenbijdragen overige departementen:** De totale dekking wordt verdeeld over Justitie & Veiligheid (€ 81,7 mln), Binnenlandse Zaken (€ 53 mln), Defensie (€ 42,6 mln) en I&W (€ 6,1 mln). BZ draagt als gastheer echter de HGIS-coördinatiekosten.
3. **Personeelsschaarste & Materialen:** Beveiligingsmaterieel kon niet meer worden gehuurd maar moest worden aangeschaft. Daarnaast zijn de verblijfskosten voor delegaties (45 landen, 8.500 bezoekers) sterk gestegen door inflatie.
4. **Programmatische uitbreiding:** Aan de top is op verzoek van de NAVO een defensie-industrie-event ("wapenbeurs") toegevoegd om de productieopschaling te faciliteren.

3. Budgettaire druk & Risico's voor BZ

Deze meerkosten vallen samen met een toch al aanzienlijke druk op Beleidsartikel 2 (Veiligheid en Stabiliteit). Met name de verhoogde niet-militaire steun aan Oekraïne via het UCAP Trust Fund (€ 75 mln) en cyberweerbaarheid (€ 10 mln) putten de beschikbare middelen uit.

- **Druk op de HGIS-reserve:** Het opvangen van deze overschrijdingen via Artikel 6 (Nog Onverdeeld HGIS) beperkt de flexibiliteit om eventuele tegenvallers in het najaar op te vangen.

- **Reputatie- en Schaderisico:** Het kabinet werkt aan een schadeloket voor getroffen ondernemers in Den Haag, wat mogelijk leidt tot nog niet-ramingsgebonden najaarsclaims.

4. Advies & Vervolgstappen

1. **Scenario-analyse toepassen:** De stijgende kosten vereisen dat we de in Opdracht 5/6 uitgewerkte scenario's (herallocatie binnen Artikel 2 vs. inzet BNI-reserves) voorleggen aan de Bestuursraad.
2. **Koppeling aan Managementrapportage:** Gebruik deze gegevens en het RTL-nieuwsbericht als verplichte context bij het opstellen van de integrale managementrapportage (Opdracht 7) om de directie te adviseren over de politiek-bestuurlijke haalbaarheid van verdere herallocaties.